

Schmidt: Det er ikke med stor Lettelse, man tager imod denne Akkordlov i de nye Landsdele — og vel heller ikke i det øvrige Land. Naar jeg alligevel vil anbefale at vedtage Loven, kan jeg ikke gøre dette uden Forbehold. Det er Fejlen ved denne Lov, at den nok hjælper nogle, men ikke saa overordentlig mange; det er hverken en almindelig Hjælp over hele Linien, ej heller er det en gennemgribende Hjælp. Naar man taler med Folk dernede, er der mange, der siger: Nej, vi vil ikke have denne Akkordlov; vi vil ikke, at Haandværkere og Købmænd skal betale vor Gæld; naar vi ikke kan videre, saa maa det gaa sin Gang; vi vil ikke det Lapperi. Vi vil have grundig Hjælp.

Nu kan man vel sige, at Købmænd og Haandværkere kommer til at tabe endnu mere, naar man ikke vedtager en saadan Lov. Men alligevel vedbliver det at være en Fejl ved Loven, at den ikke hjælper over hele Linien, ikke hjælper alle. Jeg ved nok, man kan indvende: Ja, men det er dog Tilfældet ved mange Love. Tænk paa de sociale Love; de hjælper dog heller ikke enhver; de yder kun Hjælp til de svage i Samfundet. Men dertil kan man da igen sige: Ja, men det er jo ikke Tilfældet her, at det er de svageste, der bliver hjulpet; for de svageste, for hvem Forholdene allerede ligger saa fortvivlet, at man ved, at der nytter ingen Hjælp, dem hjælper man jo ikke ved denne Lov; og det gør man vistnok fornuftigt i. Det nytter jo ikke at hjælpe, hvor Hjælpen ikke mere kan nytte. Men alligevel bliver det Spørgsmaal tilbage: Hvad med de andre, der maa bukke under? Det var jo det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen, der ellers vendte sig med meget skarpe Vendinger mod Landbruget, der alligevel kom ind paa den Tanke, hvad man saa skal gøre med dem, der maa bukke under, og slog til Lyd for den Tanke, at man skulde prøve at hjælpe dem til en beskedene Begyndelse. Jeg synes ikke, den Tanke er saa misvisende.

Naar man skal tage Stilling til dette Lovforslag, kan man ikke andet end beskæftige sig med det Emne, som der nu har staaet Strid om hele Tiden, om den herskende Tilstand er en Produktionskrise eller en Gældskrise. Det er utvivlsomt rigtigt, at Produktionsomkostningerne og Produkternes Priser staaer i et absolut Misforhold til hinanden, og at det derfor er en Produktionskrise, men det er lige saa rigtigt, at den Modstandskraft, som man maa ønske Landet og Landbruget, for at det

kan komme over en saadan Krise, er mest svækket ved den forfærdelige Gældsbyrde, som hviler paa Landbruget. Derfor er det saa vigtigt, at man gør noget for at nedbringe den Gældskrise eller rettere sagt maaske ikke Gældskrise, men Gældssygdom, for en Krise kommer uventet og pludseligt; det er noget, man ikke saadan kan beregne, den er nu over os; men det samme kan man ikke sige om Gælden, for Gælden er kommet langsomt, og det bliver stadig værre i den Retning. Derfor er det rigtigere ikke at tale om en Gældskrise, men om en Gældssygdom. Denne Sygdom kan blive livsfarlig, og jeg kan ikke undlade at henvise til, hvad der er blevet klart eftervist netop i den senere Tid, at denne Sygdom er særlig livsfarlig nede i de nye Landsdele. Jeg behøver kun at henvise til de Beregninger, som Dr. Christensen kom med i sit Foredrag i Studenterforeningen, og til, at en af de om Forholdene dernede i Nordslesvig bedst underrettede Mænd Callø, der var til Stede, sagde, at han vel ikke delte Dr. Christensens Anskuelse, men at dennes Beregninger var rigtige nok. Endelig er i den seneste Tid Bankdirektør Hille fremkommet med Oplysninger om, at Landet dernede staaer med to Femtedele uheldigere, hvad Formuen angaar, end det øvrige Land. Det er en helt fortvivlet Tilstand, og man kan nok forstaa, at Folk dernede spørger: Hvor længe skal det blive ved? Man kan jo have al Respekt for de danske Mænd dernede, der siger: Vi vil bære hver Byrde med Danmark, men det bliver alligevel ved at være et aabent Spørgsmaal, om man dernede vedvarende skal trække det tungeste Læs, for saaledes er Forholdet jo nu. Man giver slet ingen Udsigter herfra til, at det skulde blive anderledes, og jeg vil derfor ogsaa ved denne Lejlighed udtale, hvad jeg har udtalt før, at jeg mener, der maa en Gang en gennemgribende Hjælp til og det netop i Retning af at bringe Gældskrisen ned. Alligevel er det dog en Haandsrækning, man giver, og man samler Erfaringer, og ud fra disse Erfaringer kommer man maaske en Gang med et Lovforslag, der virkelig vil betyde Hjælp over hele Linien.

Jeg vil i denne Sammenhæng tillade mig at anmelde Krav om, at ogsaa den tyske Befolkning bliver medvirkende i de Akkordudvalg, der planlægges. Dette er desto mere paakrævet, som det kommer meget an paa et personligt Skøn, hvilke Tilfælde der skal tages op til Forhandling, og det er ikke godt at bringe disse